

Principiile de colaborare ale arbitrilor

Echipa formată din cei 3 arbitri trebuie să se sprijine de la început până la sfârșit și fiecare va fi apreciat corespunzător atunci când prestația echipei de arbitri va fi cea așteptată. Atitudinea (pozitivă) este necesară pentru colaborarea la un nivel corespunzător și se manifestă prin tot comportamentul înainte, în timpul și după joc. Principiile de bază sunt respectul și spiritul de echipă. O prestație bună se realizează prin pregătire detaliată, concentrare, responsabilitate, materializate prin: contact vizual, prin răbdare, calm și încredere reciprocă (trebuie găsită o modalitate specifică și individuală de motivare și susținere a fiecărui membru al echipei prin semne, vorbe de încurajare, înainte, în timpul și după joc).

În momentul actual e esențial pentru arbitrii să înțeleagă că în cadrul unui joc de fotbal în prim plan trebuie să fie jocul în sine, jucătorii, respectiv cele două echipe prin prestațiile lor.

Înainte de joc (după ce este anunțată delegarea) se discută despre întâlnire, transport, echipament, ținută; toate chestiunile materiale de pus la punct. Arbitrul este cel care conduce brigada, astfel că el este responsabil cu informarea colegilor și împreună cu ei va stabili detaliile amintite. Aspecte de care trebuie ținut cont:

- echipament pentru drum (în general training Patrick);
- șofer capabil pentru confort și siguranță;
- timp suficient de rezervă (cu cel puțin o oră înainte la teren);
- raport de joc în dublu exemplar;
- echipament corespunzător verificat de către toți: bluză, sort, jambiere, ghete și trening (aceleași culoare de preferat) pt încălzire.

Arbitrul este cel care trebuie să informeze **observatorul** despre programul brigăzii de arbitrii, urmând ca împreună (în cazul în care observatorul merge cu brigada la joc) să stabilească programul pentru deplasare la teren. Pe drumul spre stadion, arbitrul, dacă va considera necesar o discuție mai amplă, poate stabili detaliile tactice și tehnice ale colaborării, altfel acest lucru se va face la teren (atenție la detaliile tactice: cunoașterea chestiunilor speciale despre joc, jucători reprezentativi, antecedente, atmosfera jocului, modul de joc al echipelor, particularități ale terenului, modul de notare și de gestionare a momentelor când se acordă sancțiunile disciplinare și se fac schimbările).

Principii de respectat:

- arbitrii asistenți: concentrare maximă pentru controlarea și interpretarea Legii 11 din LJ, respectiv sancționarea poziției afară din joc, ajutor din partea arbitrului (minge de la adversar, autopasa, atacantul influențează sau nu portarul / apărătorul, modul cum arbitrul transmite informația, fazele din stanga asistentului când acesta este concentrat pe linia ofsaidului), responsabilitate majoră vizavi de situația când mingea părăsește terenul de joc;
- arbitrul: controlează jocul, el este responsabil pentru toate deciziile tehnice și disciplinare luate înainte de joc, în timpul jocului și după joc;
- principalele responsabilități ale arbitrului: controlul disciplinar și suprafețele de pedeapsă (deciziile majore trebuie să fie clare, principiul de baza: nu dai ceea ce nu vezi sau doar crezi, foarte important să vezi) și zonele apropiate;
- permanent, contact vizual între arbitri (asistenții trebuie să știe unde este arbitrul poziționat tot timpul);
- poziționarea și deplasarea arbitrului și a asistenților: linia penultimului apărător pentru asistenți, deplasarea pe diagonala elastică, simțul anticipării jocului, evitarea zonelor aglomerate și a poziționării cu spatele la joc și la asistenți;

Din punct de vedere tehnic se stabilesc:

- zonele în care asistentul indică primul aruncarea de la margine, lovitura de la colț/poartă (în aceste zone arbitrul urmează semnalul asistentului) și invers zonele în care arbitrul indică primul aruncarea de la margine, lovitura de la colț/poartă (în aceste zone asistentul urmează semnalul asistentului); foarte important să se

stabilească modul în care se ajută unul pe altul (fluier, semne discrete, se acordă timp colegului, incurajare verbală) și cum se procedează în situațiile neclare (de recomandat arbitrii trebuie să știe să se protejeze, atenție la fazele în fața băncilor de rezervă);

-responsabilitățile pe care le are fiecare la efectuarea modurilor de reluare a jocului: aruncarea de la margine (loc, mod de efectuare, distanța la care se află adversarul), lovitura de la colț (distanța la care se află adversarul, poziția mingii, arbitrul vorbește cu jucătorii), lovitura de la poartă (poziția mingii, mingea intră în joc), loviturile libere (mingea oprită, respectarea procedurii, zidul);

-modul în care asistentul comunică arbitrului aspectele constatate (situațiile când jocul trebuie oprit sau când e recomandat ca arbitrul să fie informat de anumite aspecte);

-participarea în teren a asistenților (faze clare: în zona lor de responsabilitate, cele care se desfășoară în afara câmpului vizual al arbitrului, cele în care controlează în mod clar faza datorită unghiului favorabil, asumarea deciziilor majore – de exemplu lovitura de la 11 metri);

-modul în care asistentul comunică arbitrului aspectele constatate (steag, semnal sonor, intrare în teren, modul de comunicare a sancțiunii disciplinare);

-modul în care asistentul comunică arbitrului ca jocul nu trebuie reluat / trebuie oprit pentru orice situație (de exemplu al 3-lea galben aceluiași jucător sau o comportare violentă în afara câmpului vizual al arbitrului): steag, semnal sonor, intră pe teren- principiul de bază: jocul nu trebuie reluat înainte ca arbitrul să fie informat despre ce este vorba / jocul trebuie oprit cât mai repede posibil;

-modul de colaborare la abaterile care au loc la marginea suprafeței de pedeapsă când arbitrul nu controlează faza și asistenții sunt mai bine poziționați (abateri în suprafața de pedeapsă- asistentul se deplasează spre intersecția liniei porții cu linia suprafeței de pedeapsă, abateri în afara suprafeței de pedeapsă - asistentul se oprește din deplasare revine la nivelul suprafeței de pedeapsă și se întoarce cu fața spre centrul terenului);

-responsabilitățile în caz de meleuri (atenție la inițiatorul confruntărilor, la jucătorii care vin de la distanță, diferențiere comportări nesportive/ comportări violente, băncile), proteste vehemente la deciziile arbitrului (cel mai apropiat asistent sprijină arbitrul și invers, arbitrul își protejează asistenții) și comportări nesportive pe băncile de rezervă (antrenori, oficiali, jucători de rezervă);

-modul de gestionare a momentelor de încheiere a reprizelor de joc (pauza și sfârșitul jocului): dacă sunt momente tensionate brigada se deplasează împreună spre vestiar, altfel unul dintre asistenți supraveghează intrarea jucătorilor la vestiare;

La teren: se inspectează cu atenție terenul (atenție mare la marcaje), se înmânează raportul oficialilor, se stabilește echipamentul celor două echipe, se discută despre asistența medicală (echipa oaspete are sau nu, comportamentul / obligațiile cadrului medical, poziția ambulanțelor / masinilor) mingile de rezervă (obligatoriu între bănci, recomandat în spatele portilor), se verifică foarte atent carnetele jucătorilor, brigada face încălzirea împreună (arbitrul conduce programul) care se termină cu 10 minute înainte de ora oficială, se iese la verificarea echipamentului cu 5 minute înainte de ora oficială.

După terminarea jocului, înainte de completarea raportului, arbitrii trebuie să se confrunte în legătură cu măsurile disciplinare luate împotriva jucătorilor și oficialilor și cu schimbările efectuate; această discuție trebuie să aibă loc cel mult în prezența observatorului. Nici o altă persoană nu va fi de față în momentul confruntării dintre arbitrii. După ce se stabilesc detaliile disciplinare și schimbările, se completează raportul la rubrica *Sanțiuni disciplinare*, *Observații suplimentare* și *Inlocuiri*, se rețin carnetele jucătorilor (dacă e cazul), se solicită cadrului medical să completeze detaliat rubrica *Jucători accidentați*. Ulterior se pune raportul la dispoziția oficialilor celor două echipe. Brigada de arbitrii părăsește împreună vestiarul și se deplasează de la teren, de regulă, în același mod în care a făcut-o și înainte de joc cu excepția situațiilor speciale (acestea trebuie anunțate înainte de joc și observatorului).

Arbitrul conduce brigada, el trebuie să fie și un bun manager care să fie capabil să gestioneze și situațiile neașteptate (de exemplu va fi atent să permită reîntrirea pe teren, în propria jumătate de teren, a unui jucător apărător ce a primit îngrijiri cât mai aproape de linia mediană, astfel încât acesta să nu influențeze linia de ofsaid pe care asistentul o urmărește).

Echipele de arbitrii trebuie să fie unite, să se comporte ca atare, de la întâlnire și până la despărțire. Înainte, în timpul și după joc atmosfera în brigadă trebuie să fie calmă și liniștită.